

Obr. 56. Jihlava, U Skály. Džbán a láhev ze vsádky keramické pece, 13.–14. století. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 56. Jihlava, U Skály. Ceramic jug and bottle, 13th–14th century from the pottery kiln charge. Photo by Archaia Brno z. ú.

Summary

Jihlava (Jihlava District), U Skály Street. High Middle Ages (13th–14th century). Town, pottery kiln. Rescue excavation.

Šimon Kochan, Jakub Těsnohlídek

Jiříkovice (okr. Brno-venkov)

„Niva“, parc. č. 536/66.

Středověk–novověk. Rybník. Záchraný výzkum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1683075N, 16.7622983E.

Během skrývky ornice pro rýhu II. etapy skupinového vodovodu Šlapanicko byla roku 2019 zachycena také část kamenné liniové konstrukce nasedající svým základem na příčné žlaby vyhloubené v jílovitém podloží nivy nedalekého potoka Romzy. Kameny tvořila místní písčítá a vápnitá opuka. Z jednoho ze žlabů pochází kosti většího zvířete – koně či tura, z okolí pak lastury říčních mlžů a zlomky keramiky z období pravěku, doby římské, raného a pozdního středověku a raného novověku. Nelze vyloučit, že šlo o část konstrukce hráze bývalého rybníka s výpustními žlaby, který zanikl v raném novověku. Existence rybníka je v těchto místech doložena ještě na historické mapě z 18. století (Oldmaps).

Literatura

Oldmaps: I. vojenské mapování – Morava, mapový list č. 78 [online].

© Austrian State Archive/Military Archive Vienna, © Laboratoř geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně, © Ministerstvo životního prostředí České republiky. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=lv&map_region=mo&map_list=m078.

Zusammenfassung

Jiříkovice (Bez. Brno-venkov), „Niva“, Parz. Nr. 536/66. Mittelalter, Neuzeit. Teich. Rettungsgrabung.

Petr Kos, David Parma

Koválovce-Osíčany

(k. ú. Koválovce u Tištiny, okr. Prostějov)

Intravilán, parc. č. 598/6, 598/7.

Vrcholný středověk, novověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10000, list 24-42-13 – 272:246, 277:238, 281:241, 279:243, 277:247 mm od Z a J s. č.

Ve dnech 17. prosince 2018 až 20. listopadu 2019 probíhal archeologický dohled související s akcí „Koválovce-Osíčany – zásobování vodou“. I přes skutečnost, že stavba probíhala bezvýkopovou technologií (formou řízených protlaků), byly v prostoru koválovické návsi získány cenné doklady lidských aktivit sahajících do průběhu 13. až 14. století, což koresponduje i s první písemnou zmínkou o této středomoravské obci, vázanou k roku 1349 (in *Cowalowicz*, Hosák, Šrámek 1970, 435). Novověká keramika, početněji registrovaná zejména při východní linii dnešní zástavby jádra obce, pak ilustruje bezpochyby čilý život vsi 16. až 17. století.

Literatura

Hosák, L., Šrámek, R. 1970: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku, Díl I, A-L*. Praha: Academia.

Zusammenfassung

Koválovce-Osíčany (Kat. Koválovce u Tištiny, Bez. Prostějov), Im Ort, Parz. Nr. 598/6, 598/7. Spätmittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Pavel Fojtík

Kralice na Hané (okr. Prostějov)

„Kralický háj“, parc. č. 342/2.

Vrcholný středověk, novověk. Sídliště (zaniklá středověká ves Rakousky), rybníky. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 24-24-13, 121:365, 146:361, 147:365, 122:369 mm od Z a J s. č.

Ve dnech 4. dubna až 7. června 2019 probíhal v prostoru průmyslové zóny města Prostějova záchraný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou výrobního areálu společnosti MB TOOL Třebčín. V jeho rámci bylo prozkoumáno a zdokumentováno 827 terénních archeologických situací reflektujících nebývale intenzivní pravěké a středověké osídlení na území tzv. Kralického háje (k výsledkům dřívějších odkrytí bezprostředně sousedících parcel cf. Čižmář, Geislerová eds. 2006, 208–210; Geislerová, Parma eds. 2013, 246–247; Geislerová, Parma a kol. 2018, 244–245).

Na odkryté ploše ojedinělá jímka se zbytky vřdřevy připomíná existenci zaniklé středověké osady Rakousky (naposled Fojtík 2015; zde úplná literatura k tématu), která musela počátkem 16. století ustoupit budovaným rybníkům (obr. 57). Několik výzkumem zachycených sloupových jam obsahujících zbytky masivních dubových sloupů možná původně zpevňovalo těleso rybníční hráze.

Archeologicky takřka bezvýznamnými jsou pak doklady meliorace z 2. poloviny 20. století.

Byly zachyceny také aktivity kultury s keramikou lineární, jordanovské kultury, platěnické kultury a v neposlední řadě též doby laténské (viz příslušné oddíly tohoto ročníku Přehledu výzkumů).